

Informele Zorg

Themabijeenkomst 4 november 2024, 17.00–20.00 uur

Platform Cliëntenraden Langdurige Zorg Amsterdam

Locatie: De Meevaart, Balistraat 48A, 1094 JN Amsterdam

Welkom

Tiske Boonstra van LOC Waardevolle Zorg heet de aanwezigen van harte welkom. Dit is de tweede bijeenkomst van in totaal vier bijeenkomsten over het thema Informele Zorg. De eerste bijeenkomst was op 6 mei 2024 en ging over wat informele zorg is. Vandaag staan we stil bij de rol van de cliëntenraad. In 2025 volgen nog twee bijeenkomsten. In de derde bijeenkomst willen wij zorgorganisaties gaan betrekken en in de vierde bijeenkomst willen wij stilstaan bij de rol van de organisatie en de samenwerking met de Cliëntenraad.

De bijeenkomsten worden georganiseerd door het Platform Cliëntenraden Langdurige Zorg Amsterdam. Dit platform is ongeveer tien jaar geleden opgericht met als doel het uitwisselen van informatie en het leggen van verbindingen. Het Platform heeft een Kerngroep die al ongeveer acht jaar bij elkaar komt en ook themabijeenkomsten organiseert. Mochten de aanwezigen zich willen aansluiten, benader dan Tiske Boonstra of Kati Varkevisser, de coördinator van het Platform.

Verwachtingen

Tiske vraagt aan de aanwezigen welke verwachtingen zij hebben met betrekking tot informele zorg. In de zorg zijn drie partners betrokken: de cliënt, naasten (familie of mantelzorg) en de hulpverlener. Het doel is om door samen te werken goede zorg te leveren. Deze driehoek kan zowel in een instelling als thuis plaatsvinden. De methode zelf heet Driehoekskunde en komt van oorsprong uit de gehandicaptenzorg.

De mantelzorg staat erg zwak in deze driehoek. Maar hoe komt dat? En wat moet er veranderen? Vanuit de zaal wordt meegedacht. De volgende aspecten worden genoemd:

- Het is vaak de houding van de betaalde hulpverlener of behandelaar; zij weten het vanuit hun professie altijd beter en mantelzorgers weten het niet. Professionals kijken anders naar de cliënt.
- Professionals hebben geen mogelijkheid om aan de behoeften van de mantelzorg te voldoen.
- Bij de professionals moet eigenlijk de knop om. Een cultuuromslag is nodig.
- Bij meerdere naasten maken onderlinge meningsverschillen het wel erg ingewikkeld.
- Arkin heeft naast een Cliëntenraad ook een Naastbetrokkenenraad. Daar is overlap tussen maar er zijn ook verschillen.
- Betaalde informele zorg bestaat ook. Een van de aanwezigen hoorde op een recent symposium dat studenten via een uitzendbureau worden ingehuurd om zorg te verlenen.

- Bij Amstelring wordt gekeken hoe ze de zorg het beste kunnen regelen. Er is nu een pilot gaande met een wijkteam die aan het onderzoeken is hoe je een buurtecosysteem kan inrichten of afspraken maken hoe je goed leefbaar in de buurt oud kan worden. Tiske: als Cliëntenraad moet je daar direct op inspelen. Wacht niet af tot de boel instort...

Landelijke ontwikkelingen

Als de zorg meer buiten de zorgorganisatie komt te liggen, waar ligt dan de invloed van de Cliëntenraad?

Tiske staat stil bij de landelijke ontwikkelingen. Aan de hand van een Power Point presentatie laat zij verschillende sheets op het grote scherm zien. Zij doorloopt de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot Wonen en Zorg (WOZO), Generiek Kwaliteitskompas, initiatieven rondom inspraak, praktische voorbeelden, rol cliëntenraden. Zie voor de volledige presentatie de volgende link:

ppt 2024 PCLZA 4
nov informele zorg se

Kansen en zorgen

In de praktijk is de zorg niet maakbaar. Er moeten keuzes gemaakt worden en hopelijk worden die gemaakt niet alleen vanuit financieel oogpunt. Want de kwaliteit van bestaan is breder dan zorg. Samenwerken is noodzakelijk en dat zullen we veel meer moeten doen. Sommige gemeentes (Austerlitz bijvoorbeeld) nemen prachtige initiatieven die gebaseerd zijn op nabuurschap, waar burens elkaar helpen.

Nu vallen te veel mensen tussen wal en schip. Je zal in gesprek moeten komen met de burgers. Maar hoe sluit je aan bij de buurt? Hoe doet je dat? Denk out of the box, wees praktisch en zoek het vooral dicht bij huis. Leg bijvoorbeeld blauwe tegels op een pad aan zodat mensen met dementie de weg terug vinden, ga naar het voetbalveld en spreek mensen aan. In het Noorden van het land zijn gesprekken in een circus gevoerd.

Tiske vraagt de aanwezigen hoe zij de toekomst voor zich zien. Welke kansen zie je in het licht van de landelijke ontwikkelingen in zorg, welzijn en medezeggenschap? Waar maak je je zorgen over en hoe kunnen we daar samen over nadenken? Vanuit de zaal worden verschillende dingen genoemd.

Kansen

- Sommige organisaties werken al samen met naasten. Informele zorg wordt dan als meerwaarde gezien.
- Door samen stappen te zetten, creëer je draagvlak.
- Als zorgorganisaties de mantelzorgers ondersteunen dan gaat het beter. Een aanwezige vertelt hoe een zorgorganisatie informatieve filmpjes maakt over

bijvoorbeeld een rolstoel. Als je partner ineens in een rolstoel terecht komt, dan voel je je als mantelzorger gesteund.

- Ga als Cliëntenraad in contact met de mensen zelf, de cliënten. Bevaag de mantelzorger actief. En ga vroeg in gesprek met de organisatie.
- Ga zo vroeg mogelijk in gesprek met de organisatie en werk samen met de Ondernemingsraad (OR).
- Netwerken loont. In de gehandicaptenzorg netwerkt men al vijftig jaar. Als ouder ben je namelijk al mantelzorger vanaf de geboorte van een gehandicapte zoon of dochter. De kern zit in betrokkenheid.
- Bij Cordaan is de thuiszorg in Amsterdam opgedeeld in sectoren. In één portiek komen geen verschillende thuiszorgorganisaties meer. Zo kan het dus ook.

Zorgen

- Informele zorg wordt door veel organisaties niet als meerwaarde gezien.
- De tijd ontbreekt bij professionals om de zorgdriehoek in balans te brengen.
- Er zijn teveel ineffektieve zorgprotocollen. Waarom moeten er bijvoorbeeld twee mensen bij medicatie toediening aanwezig zijn? Zorgorganisaties moeten durven hiervan af te wijken.
- Het systeem om het kind heen, is niet standaard. Je hebt niet alleen het gezin met een vader en/of moeder. Veel kinderen staan onder voogdij en hebben te maken met een voogd.
- Veel mensen – dit speelt met name in de gehandicaptenzorg – zien zichzelf niet als mantelzorger.
- Veel zorgorganisaties in de wijk weten elkaar niet te vinden. Een aanwezige bezocht laatst een symposium over het helpen in de buurt. Er bleken maar liefst 45 organisaties actief te zijn in dezelfde buurt met hetzelfde doel. En deze organisaties kenden elkaar niet!

Veranderen: 'het is effe wenne'...

'Het is effe wenne' maar dat zorg en wonen verandert, is een feit. Hoe kunnen we als Cliëntenraad bijdragen aan deze verandering? Tiske zet het even op een rij:

- Creëer draagvlak;
- Plaats veranderingen in een brede, maatschappelijke context;
- Pas durf toe en neem besluiten van beneden af ;
- Haal en geef informatie en zorg voor uitwisseling;
- Betrek meer jongeren;
- Investeer in kwaliteit van de leden van de Cliëntenraad;
- Zorg voor goed onderwijs in de zorgopleidingen.

Afsluiting

Tiske beëindigt de bijeenkomst. Zij bedankt de aanwezigen voor hun inbreng. Zij verzoekt de deelnemers om het evaluatieformulier in te vullen. Zoals zij aan het begin vertelde, worden er volgend jaar nog twee bijeenkomsten georganiseerd over het thema Informele Zorg.